

รายละเอียดของรายวิชา
(Course Specification)

	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			
	สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมและการวางแผน	กลุ่มวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
	หลักสูตร	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน		
	หลักสูตรฉบับ พ.ศ.	2525		
ปีการศึกษา	2555	ภาคการศึกษา	1	
รหัสวิชา	02029926	หน่วยกิต	2(2-0)	
ชื่อรายวิชา	ชื่อภาษาไทย	สถาปัตยกรรมไทยพื้นถิ่น		
	ชื่อภาษาอังกฤษ	THAI VERNACULAR ARCHITECTURE		

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสวิชาและชื่อวิชา	02029926	สถาปัตยกรรมไทยพื้นถิ่น			
2. จำนวนหน่วยกิต	2(2-0)				
3. หลักสูตรและประเภทรายวิชา	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมภายใน หมวดวิชาเลือกเสรี				
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน		1.รศ.วิวัฒน์ เตมียพันธุ์ 2.อ.วีระยุต ขุ่ยสร 3.อ.ดร.ชุมพร มูรพันธุ์			
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 5				
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite)		ไม่มี			
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites)		ไม่มี			
8. สถานที่เรียน	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์				
	อาคารเรียน ตึกเก่า สด.				
	ห้องบรรยาย ชั้นล่าง				
	วันที่สอน	ศุกร์	เวลา	09.00 น.- 11.00 น.	
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด			14 พฤษภาคม 2555		

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายรายวิชา

- 1.ศึกษารูปแบบอาคารพื้นถิ่นของไทยในภาคต่างๆ
- 2.ศึกษาและวิเคราะห์รูปทรงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลจากค่านิยมทางวัฒนธรรม แบบแผนประเพณี
- 3.ศึกษาเทคนิควิธีการก่อสร้าง อันเนื่องมาจากวัสดุ ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางกายภาพในท้องถิ่น
- 4.เพื่อให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของงานออกแบบระดับพื้นบ้านของไทย

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา (ตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดหลักสูตร)

รหัสวิชา	ชื่อวิชาภาษาไทย สถาปัตยกรรมไทยพื้นถิ่น	หน่วยกิต
02029926	ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ THAI VERNACULAR ARCHITECTURE	2(2-0)
คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ศึกษารูปแบบอาคารพื้นถิ่นของไทยในภาคต่างๆ วิเคราะห์รูปทรงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลจากค่านิยมทางวัฒนธรรม แบบแผนประเพณี วัสดุก่อสร้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของงานออกแบบระดับพื้นบ้านของไทย		
คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ		

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (32 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา) 1.ศึกษากระบวนการวิเคราะห์โครงการ การวิเคราะห์ระบบพฤติกรรมและกิจกรรมสภาพแวดล้อมภายใน 2.ศึกษาและวิเคราะห์ถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์อันมีผลต่อการออกแบบของไทยและสากล 3.ศึกษาและวิเคราะห์ถึงพื้นฐานด้านองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม (รูปทรง ระบาย และการปิดล้อมช่องว่าง) 4.ศึกษาวิธีการเก็บข้อมูลภาคสนาม เน้นงานไทยประเพณี งานโบราณสถาน และงานไทยพื้นถิ่น (ชาวนบ้าน)
ภาคปฏิบัติ	ไม่มี
ศึกษาด้วยตนเอง	4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (64 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา) นักศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม เรื่องข้อมูลค่านิยมทางวัฒนธรรม แบบแผนประเพณี และแบบพื้นถิ่น

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- 1.การให้คำปรึกษาตามแผนการสอนในสัปดาห์ที่มีการตรวจแบบร่าง
- 2.สำหรับนอกเวลาตารางสอน วันพุธ13.00-16.00 น.(2ชม.)

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรมจริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องการพัฒนา

- นักศึกษาควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางสถาบัน และประพฤติตัวตรงต่อเวลา การมีวินัย การรู้จักหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ

1.2 วิธีการสอน

- บรรยายสอดแทรกในเนื้อหา ให้ตระหนักถึงหน้าที่ของนักศึกษา และการจะเป็นผู้ออกแบบที่ดี ความซื่อตรงในการผลิตผลงาน (ต้องเกิดจากความคิดตนเอง) การอ้างอิงที่มาของข้อมูล เป็นต้น

1.3 วิธีการประเมินผล

- เรื่องระเบียบวินัยนักศึกษา ประเมินตามกฎระเบียบของทางสถาบัน คะแนนจิตพิสัย 10%
- เรื่องจรรยาบรรณ ประเมินจากการทำรายงาน การอ้างอิงผลงาน

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- ศึกษารูปแบบอาคารพื้นถิ่นของไทยในภาคต่างๆ
- ศึกษาและวิเคราะห์รูปทรงที่เกิดขึ้นอันเป็นผลจากค่านิยมทางวัฒนธรรม แบบแผนประเพณี และแบบพื้นถิ่น
- ศึกษาเทคนิควิธีการก่อสร้าง อันเนื่องมาจากวัสดุในท้องถิ่น
- ศึกษาวิธีการเก็บข้อมูลภาคสนาม เน้นงานสถาปัตยกรรมไทยพื้นถิ่น (ชาวบ้าน)

2.2 วิธีการสอน

- บรรยาย พร้อมตัวอย่างงานภาคสนาม ~2 ชม./สัปดาห์
- นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เรื่องข้อมูลค่านิยมทางวัฒนธรรม แบบแผนประเพณี และแบบพื้นถิ่น
- เก็บข้อมูลภาคสนาม โดยนำนักศึกษาไปศึกษาจากสถานที่จริง

2.3 วิธีการประเมินผล

- จากรายงาน ผลงานต่างๆ ในการเรียน

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- นักศึกษาต้องมีความสามารถวิเคราะห์ถึงพื้นฐานด้านองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม (รูปทรง ระบาย และการปิดล้อมช่องว่าง)
- วิเคราะห์ถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์อันมีผลต่อการออกแบบของไทยและสากล

3.2 วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้า การเก็บข้อมูลภาคสนาม วิเคราะห์ข้อมูล

3.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินผลจากการนำเสนอรายงาน

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าทั้งในลักษณะงานกลุ่มและงานเดี่ยว เพื่อฝึกการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะมีความรับผิดชอบร่วมกัน และความรับผิดชอบในงานเดี่ยวของแต่ละคน
- การออกไปทัศนศึกษาร่วมกันทั้งหมด เป็นการเพิ่มทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

4.2 วิธีการสอน

- มอบหมายงานกลุ่มทั้งเป็นรายงานและการนำเสนอข้อมูลในห้องเรียน โดยทุกคนจะต้องมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการออกไปเก็บข้อมูลภาคสนาม
- การช่วยกันเก็บข้อมูลภาคสนามให้ครบถ้วน จึงต้องมีการประชุมกลุ่มแบ่งหน้าที่

4.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินผลจากรายงาน และการนำเสนอผลงาน

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- นักศึกษาสืบค้นข้อมูล ซึ่งได้ทั้งจากห้องสมุด(ภาคเอกสาร) และจากสื่ออินเทอร์เน็ต
- นักศึกษาเก็บข้อมูลจากสถานที่จริง และต้องวิเคราะห์

5.2 วิธีการสอน

- ให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูล ซึ่งได้ทั้งจากห้องสมุด(ภาคเอกสาร) และจากสื่ออินเทอร์เน็ต นำมาเปรียบเทียบร่วมกันเพื่อความสมบูรณ์ในการทำรายงาน
- นักศึกษาต้องใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ในการจัดทำ Chart ข้อมูลขนาด A1

5.3 วิธีการประเมินผล

- ประเมินผลจากรายงาน และการนำเสนอผลงาน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง การสอน	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	อธิบายรายวิชา การปฏิบัติงาน และการเข้า เรียน	2	บรรยายภาพรวมของ วิชา	คณะอาจารย์
2	รูปแบบเรือนเครื่องผูก เรือนไม้ไผ่ ภาคกลาง	2	บรรยาย+ภาพ จ. กาญจนบุรี(มอญ)	คณะอาจารย์
3	รูปแบบเรือนเครื่องผูก เรือนไม้ไผ่ ภาคเหนือ	2	บรรยาย+ภาพ เชียง ตุง พม่า	คณะอาจารย์
4	รูปแบบเรือนเครื่องผูก เรือนไม้ไผ่ ภาคอีสาน	2	บรรยาย+ภาพ อุดตะ ปือ ลาวใต้	คณะอาจารย์
5	รูปแบบเรือนเครื่องสับ(พักอาศัย)ในภาคกลาง	2	บรรยาย+ภาพ จ. พระนครศรีอยุธยา	คณะอาจารย์
6	รูปแบบเรือนแพ ในภาคกลาง	2	บรรยาย+ภาพ จ. อุทัยธานี	คณะอาจารย์
7	รูปแบบอาคารร้านค้าเรือนไม้-เรือนตึกในภาค กลาง	2	บรรยาย+ภาพ จ. ราชบุรี จ.จันทบุรี	คณะอาจารย์
8	รูปแบบเรือนเครื่องสับ(กาแล)ในภาคเหนือ	2	บรรยาย+ภาพ จ. ลำปาง จ.เชียงใหม่	คณะอาจารย์
9	สอบกลางภาค	-	จัดสอบนอกตาราง	คณะอาจารย์
10	ทัศนศึกษา จ.สุโขทัย-จ.เชียงใหม่	-	-	คณะอาจารย์
11	รูปแบบเรือนเครื่องสับ(พักอาศัย)ในภาค อีสาน	2	บรรยาย+ภาพ จ. นครราชสีมา	คณะอาจารย์
12	รูปแบบเรือนเครื่องสับ(พักอาศัย)ในภาคใต้	2	บรรยาย+ภาพ จ. สงขลา	คณะอาจารย์
13	รูปแบบเรือนชาวประมง ในภาคกลาง	2	บรรยาย+ภาพ จ. สมุทรปราการ	คณะอาจารย์
14	รูปแบบเรือนชาวประมง ในภาคตะวันออก	2	บรรยาย+ภาพ จ. ระยอง จ.จันทบุรี	คณะอาจารย์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง การสอน	กิจกรรมการเรียน การสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
15	รูปแบบเรือนชาวประมง ในภาคใต้	2	บรรยาย+ภาพ จ. นครศรีธรรมราช	คณะอาจารย์
16	ส่งรายงานและงานกลุ่มการไปทัศนศึกษา	2	นำเสนองาน	คณะอาจารย์
	สอบปลายภาค	-	จัดสอบนอกตาราง	คณะอาจารย์

ปล. ทัศนศึกษาร่วมกับวิชาวิเคราะห์การออกแบบ 2 ทัศนศึกษาจังหวัดสุโขทัย- จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัด
ใกล้เคียง เพื่อศึกษาชุมชนและหมู่บ้านภาคเหนือ

2. แผนการประเมินการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล (%)
1	การเข้าเรียนร้อยละ 80	การเข้าเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	10
2	รายงานเรือนเครื่องผูก	รายงาน	สัปดาห์ที่ 5	10
3	รายงานเรือนคึก	รายงาน	สัปดาห์ที่ 9	10
4	รายงานทัศนศึกษา จ. สุโขทัย – จ.เชียงใหม่	รายงานรวมเล่ม	สัปดาห์ที่ 12	20
5	รายงานเรือนเครื่องสับ	รายงาน	สัปดาห์ที่ 13	10
6	ทัศนศึกษา จ.สุโขทัย – จ. เชียงใหม่ งาน A1 Chart	ผลงาน A1 Chart	สัปดาห์ที่ 13	20
7	สอบประเมินผล	ผลสอบ	สอบกลางภาคและ ปลายภาค	20

การพิจารณาเกณฑ์ผ่านในรายวิชาผู้เรียนจะต้อง

- มีเวลาเข้าชั้นเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด หากเวลาเรียนไม่พอดตามที่
กำหนดจะพิจารณาผลเป็นตกเนื่องจากเวลาเรียนไม่พอ ไม่มีสิทธิ์สอบ โดยได้รับคำระดับ
คะแนน Fa (Failed, Insufficient Attendance)
- ผู้เรียนจะต้องมีคะแนนรวมทั้งรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนรวมทั้งหมด
- ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ข้อ 2 จะได้รับคำระดับคะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้
คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป จะได้คำระดับคะแนน A
คะแนนร้อยละ 75-79 จะได้คำระดับคะแนน B+

คะแนนร้อยละ 70-74	จะได้ค่าระดับคะแนน	B
คะแนนร้อยละ 65-69	จะได้ค่าระดับคะแนน	C+
คะแนนร้อยละ 60-64	จะได้ค่าระดับคะแนน	C
คะแนนร้อยละ 55-59	จะได้ค่าระดับคะแนน	D+
คะแนนร้อยละ 50-54	จะได้ค่าระดับคะแนน	D
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50	จะได้ค่าระดับคะแนน	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544 ความหลากหลายของเรือนพื้นถิ่นไทย.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สจล. 2547 มรดกความงามของสภาพแวดล้อมท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ :

บ.ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด

วิวัฒน์ เตมียพันธ์, 2525 สถาปัตยกรรมไทยพื้นถิ่น. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อรศิริ ปาณินท์, 2550 เรียบง่าย และเป็นสุข กับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น. กรุงเทพฯ : คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์ มศก.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ฤทัย ใจจรงค์ และอนุวิทย์ เจริญสุขกุล. 2519 เรือนไทยเดิม. กรุงเทพฯ : สยามสมาคม

เฉลียว ปิยเชน, 2532 เรือนกาแล. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มโน พิสุทธิรัตนานนท์ และ ครีน มณีโชติ, 2535 เรือนไทยภาคใต้. สงขลา : สถาบันทักษิณคดี

ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สมคิด จิระทัศนกุล. 2545. วัด : พุทธศาสนสถาปัตยกรรมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สมใจ นิ่มเล็ก. 2536 เรือนเครื่องผูก. กรุงเทพฯ : องค์การค้าคุรุสภา.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

Lim, William S.W. 1998. **Contemporary vernacular : evoking traditions in Asian architecture.** Singapore : Select Books.

Crouch, Dora P. 2001. **Traditions in architecture : Africa, Asia, and Oceania.**

New York : Oxford University Press.

Roxana Waterson, 1990. **The living house : an anthropology of architecture in South-East Asia**. Oxford : Oxford University Press.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

ให้นักศึกษาทำการประเมินประสิทธิผลของรายวิชา ผ่านทางระบบประเมินการสอนที่จัดขึ้น โดยมีหัวข้อในการประเมินดังนี้

1. มีการแจ้งให้นักศึกษาทราบกฎเกณฑ์และรายละเอียดของการเรียนการสอน
2. ตรงต่อเวลาในการสอน
3. เข้าสอนครบตามที่กำหนด
4. ใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้เข้าใจดีขึ้น
5. มีความรู้ความสามารถในการสอนให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาได้ดี
6. มอบหมายงานให้นักศึกษาทำในปริมาณที่เหมาะสม
7. ตรวจงานและชี้แจงข้อบกพร่องของนักศึกษาในงานที่ให้ทำ
8. เปิดโอกาสให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์
9. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามในเวลาเรียน
10. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามนอกเวลาเรียน
11. สอนเนื้อหาครบตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน
12. โดยภาพรวมนักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียนวิชานี้
13. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม คุณระเบียบวินัย และทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลงานนักศึกษา